

1. SLOVENSKÝ VOJENNÝ VÍTAZNÝ KRÍŽ

bol zriadený v poradí ako druhé vyznamenanie, nie je však uverejnené v žiadnej legislatíve, že nešlo o dekoráciu, ale o rad, ktorý sa členil do viacerých tried. Vývoj tohto radu počas svojej existencie prešiel niekoľkými vývojovými etapami. V období rokov 1939 – 1942, od zriadenia až do prvej úpravy, sa jeho insígnie členili na tri triedy. Vyznamenanie sa prepožičiavalo osobám, ktoré na bojisku preukázali osobnú chrabrosť, obetavosť, duchapritomnosť alebo vykonali v rámci svojej jednotky významný čin, ktorým prispeli k priaznivému výsledku vojenskej operácie, a tiež osobám, ktoré sa vynikajúcim spôsobom zaslúžili o republiku. Vyznamenanie malo 3 triedy:

Insígnie najvyššej 1. triedy – pozostávali zo zlatého kríža, zaveseného na náhrdelnej stuhe, a z hviezdy. Kríž s hviezdou bol určený len pre starších generálov, zatiaľ čo kríž bez hviezdy bol určený pre mladších generálov.

Insígniu 2. triedy predstavoval rovnaký strieborný kríž, zavesený na náhrdelnej stuhe.

Insígnia 3. triedy mala odlišnú podobu klenotu v podobe jednoduchého kríža zaveseného na prevlečnej stuhe.

Základ klenotu dvoch najvyšších tried predstavoval patriarchálny dvojkríž. Kríž 1. triedy bol jednostranný, zo striebra a pozlátený. Dvojkríž bol vyplnený červeným priehľadným smaltom, pod ktorým bola kresba lipových lístkov. Oválny podklad kríža tvorili plastické lúče a medzi ramenami kríža boli tri a tri lipové lístky. V hornej časti ramena kríža bolo očko na upevnenie závesu, ktorý bol tvorený orlom s rozpätými krídlami so štátnym znakom Slovenskej republiky na prsiach.

Kríž 2. triedy bol strieborný, bez pozlátenia, a smalt na dvojkríži bol modrej farby.

Kríž 3. triedy bol bronzový, jednostranný, bez oválneho podkladu s hnedým priehľadným smaltom. Na hornej časti ramena bolo vyrazené očko na zavesenie na malú náprsnú stuhu. Na rube mal byť nápis SLOVENSKÁ REPUBLIKA/1939 (tento text bol len na krížoch, ktoré boli udelené príslušníkom cudzej brannej moci).

Stuha pre 1. triedu bola korálovočervenej farby, s ručne vyšívanou ozdobou lipových listov a kvetov žltej farby.

Stuha pre 2. triedu bola podobná, avšak modrá a po oboch stranách mala červené pruhy obojstranne lemované tenkými bielymi pásikmi.

Stuha pre 3. triedu bola červenej farby, po stranách mala vyšívané ornamentálne pásy, a v spodnej časti bola klinovito zakončená s háčikom na pripevnenie klenotu.

Hviezda pre 1. triedu bola osemcípá, so štyrmi hlavnými dlhšími cípmi (priemer 84 mm) a štyrmi menšími, medzi hlavnými cípmi, (priemer 72 mm), v strede hviezdy bola umiestnená zmenšenina zlatého kríža a spod neho vybiehali jednotlivé lúče. Pri strede boli znázornené plastickými bodkami, ktoré postupne prechádzali do plastických lúčov, tvoriacich jednotlivé cípy hviezdy. Hviezda bola vyhotovená zo striebra, kríž bol červeným smaltom pozlátený. Hviezda sa nosila na ľavej strane dolnej časti hrude.

SLOVENSKÝ VOJENNÝ VÍTAZNÝ KRÍŽ

1. trieda s hviezdou

1. trieda bez hviezdy

2. trieda

3. trieda